

DOI 10.31651/2524-2660-2019-3-193-199
ORCID 0000-0001-7341-2610

КОРКІШКО Олена Геннадіївна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
e-mail: Korkishko.l.g@gmail.com

УДК 378.016:378

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС «ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ» У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАГІСТРІВ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Актуалізовано питання професійного зростання магістрів педагогіки вищої школи спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки.

Наголошено, що професійне становлення магістрів педагогіки вищої школи – це безперервний, системно організований процес, спрямований на підвищення конкурентоспроможності майбутнього викладача через набуття нових знань, умінь, навичок, досвіду в процесі навчання.

Зазначено, що професійному становленню майбутніх педагогів допомагає навчальний курс «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні».

Висвітлено зміст програми зазначеного курсу та розкрито її значення щодо формування особистості фахівця в системі освіти.

Наведено приклади аудиторної та самостійної роботи, контролю навчальних досягнень студентів.

Зроблено висновок про те, що означений курс сприяє становленню магістра як фахівця та складається з багатьох компонентів: усвідомлення соціальної ролі праці викладача, самовиховання необхідних якостей, що моделюють особистість майбутнього викладача, сприйняття вимог педагогічної професії, усвідомленого пред'явлення собі цих вимог.

Ключові слова: навчальний курс; професійне становлення; магістри педагогіки вищої школи; навчально-методичний комплекс дисципліни; аудиторна робота; самостійна робота; контроль навчальних досягнень.

Постановка проблеми. Зі здобуттям Україною незалежності та початком її державотворення одним із пріоритетних напрямів державної політики є інтегрування педагогічної освіти в загальноєвропейський та світовий освітній простір. У чинній нормативно-правовій базі (Закон України «Про вищу освіту», «Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті», «Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір», «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів», «Концептуальні засади та напрями розвитку вищої освіти в Україні» та ін.), спрямованій на оновлення освітньої галузі, наголошено на важливості формування конкурентоспроможного педагога, який зможе поєднувати сучасні знання та професіоналізм із соціальною активністю та високою моральністю. Отже, сьогодні вища школа потребує розробки нового змісту навчання, який уможливить необхідний рівень освіти, розвиток творчих здібностей, формування самостійності, професійного мислення, динамізму в прийнятті рішень і вміння їх реалізовувати в професійно-педагогічній діяльності, тобто підготовки магістрів як фахівців найвищого кваліфікаційного рівня, які поновлять склад науковців та викладацький штат закладів вищої освіти.

Відповідно до чинного законодавства «магістр» – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (далі ЗВО) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Другий (магістерський) рівень вищої освіти відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності [1].

Зауважимо, що освітньо-кваліфікаційний рівень магістра є одним із визначальних чинників рівня науково-технічного прогресу в країні та сприяє формуванню інтелекту та духовному вихованню молоді. Усе зазначене досягається самою філософією магістратури –

єднання знань, умінь і навичок та постійної готовності до негайного реагування на швидкоплинні зміни в науці та технологіях [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні десятиліття в науковій літературі помітно зросла кількість досліджень, предметом яких стала підготовка студентів магістерського рівня вищої освіти до професійно-педагогічної діяльності. Заслужують на увагу в контексті аналізованої проблеми науково-педагогічні дослідження, присвячені:

– фундаментальним основам розвитку та оновлення системи вищої освіти, професійній підготовці у вищій школі (О. Антонова, І. Бех, В. Бобрицька, В. Бондар, О. Гура, С. Вітвицька, В. Луговий, З. Сліпкань та ін.). Так, учений В. Луговий зазначив, що відповідно до сучасних тенденцій цивілізаційного розвитку на вищу освіту покладено головну відповідальність за забезпечення вищих кваліфікацій персоналу, громадян, яким це потрібно як для працевлаштування, так і для саморозвитку, подальшого навчання, успішного особистісного й суспільного життя [3, с. 220];

– якості професійної підготовки педагогів у ЗВО (М. Васильєва, О. Гура, Н. Мачинська, С. Сисоева та ін.). На думку С. Сисоевої, педагогічна підготовка повинна полягати у формуванні професійної готовності викладача до освітньої діяльності, яка визначається не лише системою спеціальних знань, професійних дій і спеціальних відносин, а й сформованістю та зрілістю професійно значущих якостей, відповідною кваліфікацією, яка виявляється в здатності до прогнозування цілей і результату педагогічного впливу, побудови індивідуальних траєкторій розвитку особистості, ухвалення самостійного рішення тощо [4, с. 60];

– професійній підготовці майбутнього викладача вищої школи в умовах магістратури (Н. Батечко, О. Єременко, В. Кушнір, Ю. Ковальчук, Р. Цокур, С. Чорна, А. Шишко, Н. Яремчук та ін.). Майбутній магістр, на думку Н. Яремчук, повинен бути підготовлений до виконання аналітичної, планової, організаційної, обліково-статистичної, контрольної та інформаційної функцій, саме на цьому й зосереджена навчальна діяльність у закладах вищої освіти [5, с. 133];

– навчально-методичному забезпеченню дисциплін у ЗВО (Н. Бурдейна, Т. Дороніна, О. Дубасенюк, О. Жорнова, А. Кондрашова, В. Меденцев,

Б. Пальчевський, М. Панов, С. Саяпіна, С. Соловійов, Н. Ярошенко, М. Ярмаченко та ін.). О. Жорнова зазначила, що змістове навантаження науково-методичного забезпечення навчального процесу у ЗВО має відтворювати логіку формування готовності майбутніх викладачів до професійно-педагогічної діяльності та разом з іншими компонентами педагогічного процесу утворювати науково-теоретичну й концептуальну єдність професійної підготовки викладача ЗВО [6, с. 29].

Зауважимо, що збільшення кількості праць, присвячених професійному становленню майбутнього викладача, свідчить про пильну увагу вчених до цього питання. Водночас питання професійного становлення магістра педагогіки вищої школи (далі ПВШ) у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін вивчене недостатньо, що зумовлює актуальність нашого дослідження.

Навчання в магістратурі ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ) за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки сприяє формуванню нової генерації викладачів на основі оволодіння знаннями з предметів: «Інформаційні технології в освіті» – знання та вміння широкого й ефективного застосування в методичній та навчально-виховній роботі інформаційних засобів навчання та комп'ютерів; «Педагогічний контроль у системі освіти» – теоретична та практична підготовка до здійснення в навчальних закладах педагогічного контролю, уявлення про сучасний стан педагогічного контролю в системі вищої освіти, формування готовності до використання педагогічних умінь і навичок у практичній діяльності; «Дидактичні системи у вищій освіті» уможливорює оволодіння дидактичними основами сучасної педагогічної науки, розвиток професійного мислення, усвідомлене оволодіння професійними вміннями та навичками, необхідними для ефективної роботи у ЗВО; «Методологія та методика педагогічних досліджень» – підготовка та залучення студентів магістерського рівня вищої освіти до здійснення науково-дослідницької діяльності, зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження тощо; «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні» формування в магістрантів теоретичних знань і практичних навичок з організації професійно-педагогічної діяльності, – та інших дисциплін, із ви-

користанням активних методів і прийомів викладання у ЗВО.

Мета дослідження полягає в розкритті роботи зі студентами магістратури щодо навчального курсу «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні» та його значенні в системі професійного становлення магістрів ПВШ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професійна підготовка студентів магістерського рівня вищої освіти обумовлена такими функціями: освітньою – набуття необхідних для виконання професійно-педагогічної діяльності знань, умінь і навичок; науково-дослідною – навчання дослідницькій діяльності; професійною – підготовка до виконання професійних функцій викладача [7, с. 100].

Значимо, що професійне становлення магістрів ПВШ – це безперервний, системно організований процес, спрямований на підвищення конкурентоспроможності майбутнього викладача через набуття нових знань, умінь, навичок, досвіду в процесі навчання.

Отже, професійному становленню магістрів ПВШ здебільшого допомагає навчальний курс «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні», метою якого є ознайомлення студентів із теоретичними та практичними аспектами вищої професійної освіти в Україні, особливостями формування провідних тенденцій, суперечностей і закономірностей професійної освіти, актуалізації історичного досвіду в сучасних умовах модернізації національної освіти; поглиблення знань із сучасної теорії та практики організації управління та державного регулювання освітньої діяльності в Україні, нормативно-правових документів галузі освіти.

У межах цього курсу магістри ПВШ вивчають [8]:

– сучасні тенденції розвитку вищої професійної освіти (вища освіта для цивілізаційного розвитку суспільства; педагогічні дискурси глобалізації у вищій освіті; показники та стратегії інтернаціоналізації вищої освіти; регіоналізація вищої освіти; інноваційність вищої освіти тощо);

– напрямки державної освітньої політики України (державна освітня політика; нормативно-правова база розвитку вищої освіти; функції суб'єктів державної політики; права суб'єктів освітнього процесу у вищій школі; особливості та протиріччя вищої освіти України тощо);

– стратегії забезпечення конкурентоспроможності вищої освіти (конкурентоспроможність вищої освіти та закладу вищої освіти; якість вищої освіти в європейському вимірі; акредитація як інструмент оцінки якості університетів і їх програм; європейська рамка кваліфікацій тощо);

– модернізація вищої освіти України як чинник економічного та соціального прогресу української держави (модернізація вищої освіти України; вища освіта та євроінтеграційні процеси; вища освіта в контексті євроатлантичних процесів; вища освіта України й Болонський процес; реформування вищої освіти і вищої школи України; імплементація європейських стандартів якості вищої освіти в Україні тощо);

– глобальні проблеми вищої професійної освіти (державна політика в галузі вищої освіти; система вищої освіти України; рівні освіти в Україні; бакалаврат, магістратура та докторантура в структурі вищої освіти України; галузі знань і спеціальності: узгодженість із МСКО; освітня програма; національна рамка кваліфікацій; акредитація та ліцензування ЗВО тощо);

– організація освітнього процесу в закладах вищої освіти (організація освітнього процесу в умовах ECTS; академічна й професійна мобільність; типи (мета-технології) у вищій освіті; медіа-освіта в Україні; українські рейтинги університетів; наукові дослідження й інновації вищої школи; діяльність Ради молодих учених в Україні тощо).

Для поліпшення набуття необхідних знань, умінь і навичок, підготовки до виконання професійних функцій викладача магістри ПВШ у процесі опанування курсу можуть використовувати навчально-методичний комплекс дисципліни (далі – НМКД) – «комплекс спеціально розроблених матеріалів, що є цілісним утворенням і забезпечує опанування студентами певної навчальної дисципліни» [6, с. 31], основними функціями якого є: навчальна, інформаційна, розвивальна, комунікативна, теорміноорганізувальна, систематизувальна, організаційна, виховна.

Складниками НМКД є: навчальна програма та робоча навчальна програма навчальної дисципліни; навчально-методичні матеріали для лекцій із навчальної дисципліни: опорний конспект лекцій, підручник, навчальний посібник тощо; інструктивно-методичні матеріали до практичних (семінарських, лаборатор-

них) занять із навчальної дисципліни; методичні вказівки та тематика курсових робіт; пакет контрольних завдань для перевірки залишкових результатів навчання студентів; дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів; критерії оцінювання результатів навчання студентів; дистанційний супровід дисципліни.

Під час аудиторної роботи з навчальної дисципліни магістри використовують: плани-конспекти лекцій, плани семінарських і практичних занять, мультимедійний супровід занять. Наведемо приклад плану практичного заняття:

Тема заняття: Вища освіта як соціокультурний феномен.

Мета заняття: формування уявлень про сучасні тенденції розвитку вищої професійної освіти, готовності до здійснення педагогічної діяльності, розвиток творчих здібностей, професійного мислення, динамізму в прийнятті рішень і вміння їх реалізовувати в майбутній професійно-педагогічній діяльності, адаптація до технічних, соціальних, інформаційних реалій сьогодення.

План заняття:

1. Вища освіта в умовах цивілізаційних змін, парадигм і концепцій.
2. Модернізація та реформування вищої освіти: світові, європейські й національні тенденції, напрямки, перспективи.
3. Університетська освіта: компаративний аналіз моделей.
4. Інноваційна освіта – інноваційна діяльність – інноваційна діяльність викладача вищої школи.

Література: 1. Андрущенко В. П. Стратегія реформування освіти в Україні: рек. з освітньої політики. Київ: К.І.С., 2003. 296 с. 2. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: моногр. Київ: Атака, 2008. 684 с. 3. Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: наслідки для України: аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень при Президенті України. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1537/>.

4. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
5. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті: монографія. Полтава: ПОППО, 2006. 328 с.
6. Човган І. В. Перспективи глобалізації вищої освіти України. *Наукові праці Чорноморського*

держ. ун-ту ім. П.Могили. 2011. Т. 162. Вип. 150. С. 88–91.

Основні завдання для засвоєння навчального матеріалу та поточного контролю: знайти та занотувати визначення поняття «інноваційність», «модель», «парадигма», «технологія»; написати есе «Сучасний університет: який він?».

Питання та завдання для самоконтролю та самостійної роботи: Чим відрізняються поняття інноваційної діяльності та творчої діяльності? У чому полягає сутність інноваційної діяльності педагога вищої школи? Які її складові? Що чи хто є продуктом інноваційної діяльності педагога вищої школи? Яка діяльність називається проектною? Які класифікації проектів Ви знаєте? Назвіть види й типи проектів; Який напрямок модернізації вищої освіти Ви вважаєте провідним? Чому? Як Ви розумієте поняття «модель», «парадигма», «технологія», «інноваційність»? Які сучасні освітні парадигми Ви знаєте? Чим відрізняється андрагогічна модель навчання у вищій школі від педагогічної? Коли доцільно використовувати андрагогічну модель навчання у вищій школі, коли педагогічну? Як ви розумієте поняття «якість вищої освіти»? Які, на Ваш погляд, критерії якості вищої освіти? Проаналізуйте моделі сучасної університетської освіти в Україні.

Передусім зазначимо, що широке коло педагогічних завдань, спрямованих на професійну підготовку студентів магістерського рівня вищої освіти, розширення та закріплення знань, оволодіння методами пізнання, формування професійної компетентності, потреби в самоосвіті, навичок навчатися впродовж усього життя, виховання позитивних рис характеру, уміщує самостійна робота. Як складне педагогічне явище самостійна робота студентів – «це форма активності особи, що забезпечує можливість прискорення природного переходу випускника вузу від навчально-пізнавальної до самостійної професійної діяльності» [9, с. 58].

Загальновідомо, що самостійна робота становить значну частку загального обсягу навчальної дисципліни та опанування її позааудиторними заняттями утворює досить суттєве навантаження на студента. Під час самостійної роботи майбутні викладачі готують доповіді, реферати, творчі роботи, анотовані списки літератури, бібліографічні покажчики, есе, вивчають законодавчу базу ви-

щої освіти, аналізують та рецензують статті тощо. Наведемо приклад деяких завдань самостійної роботи магістрів ПВШ:

– підготувати глосарій до курсу «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні» (0–5 балів);

– вивчити законодавчу базу галузі вищої освіти (Закони України галузі вищої освіти станом на 2014–2019 рр.) (0–5 балів);

– підготувати реферат на тему (тема на вибір): 1. Концептуальна модель сучасної вищої професійної освіти. 2. Культурологічний підхід як наукова основа розвитку теорії та практики професійної освіти. 3. Професійна освіта у ЗВО (0–8 балів);

– скласти програму власного професійного розвитку на час навчання в магістраті, визначити шляхи та засоби її реалізації, методи й прийоми роботи над собою (0–10 балів).

Для самостійної роботи студенти використовують:

– навчальні підручники та посібники (Теорію і практику вищої професійної освіти в Україні: навч. посіб. для магістрантів зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» / авт.-укл.: Т. О. Дороніна. Кривий Ріг: КДПУ, 2018. 250 с.; Теорію і практику вищої професійної освіти: навчальний посібник / Укл.: М. О. Давидюк. Вінниця, 2015. 94 с.; Теорію і практику вищої професійної освіти в Україні: конспект лекцій / Укл.: Н. О. Брюханова. Харків: УПА, 2011. 89 с. тощо);

– методичні рекомендації для підготовки до практичних і семінарських занять (Методичні вказівки та контрольні завдання з курсу «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні» для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи» / Уклад. Солодовник Т. О., Серета Н. В. Харків: НТУ «ХП», 2015. 44 с.; Коркішко О. Г. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні». Слов'янськ, 2016. 40 с. тощо);

– дистанційний супровід дисципліни (веб-сайт для курсу: <http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/>; інформація для підтримання зв'язку з е-тьютором: Korkishko.l.g@gmail.com тощо).

Вкажемо, що дидактичною умовою правильної організації процесу навчання є встановлення викладачем і студентом,

наскільки матеріал є добре засвоєним та потрібним для вивчення нового матеріалу. Зважаючи на те, що обсяг інформації, який необхідно засвоїти магістрам, значний, більшу частину матеріалу вони вивчають самостійно. І саме тут важливу роль відіграє контроль перевірки правильності виконання поставлених завдань. Відтак, контроль – з одного боку, перевірка й оцінка знань, а з іншого боку, вивчення стану знань, умінь, навичок студентів на конкретному етапі навчання. Для контролю навчальних досягнень майбутні викладачі використовують: контрольні питання за кожною темою навчальної дисципліни відповідно до робочої програми; контрольні завдання; перелік питань до підсумкового контролю; комплексі контрольні роботи (далі – ККР) тощо. Проілюструємо це прикладом завдань ККР магістрів ПВШ:

Варіант 4.

1. Показники інтернаціоналізації вищої освіти.

2. Модернізація вищої освіти України.

3. Додайте пропущений термін:

Основні етапи сходження людини до вершини професіоналізму:

- елементарна чи функціональна грамотність;
- загальна освіта;
- професійна компетентність;
- культура особистості;
- .....

Висновки і перспективи подальших розвідок. Підсумовуючи все вище викладене, можемо з упевненістю зазначити, що навчальний курс «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні» дає уявлення про сучасні тенденції розвитку вищої професійної освіти, стратегії забезпечення конкурентоспроможності вищої освіти, глобальні проблеми вищої професійної освіти тощо; готує компетентного, відповідального, конкурентоспроможного й висококультурного викладача, готового до постійного професійного зростання; сприяє професійному становленню магістра ПВШ та складається з багатьох компонентів: усвідомлення соціальної ролі праці викладача, самовиховання необхідних якостей, моделювальних особистість майбутнього викладача, сприйняття вимог педагогічної професії, усвідомленого пред'явлення собі цих вимог.

Успішне проведення роботи зі студентами ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» щодо предмету «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні» – одна із засад підготовки майбутніх викладачів, фахівців високого рівня, для яких знання, уміння, навички, їхнє постійне оновлення становлять основу професійної самореалізації особистості.

Список бібліографічних посилань

1. Про вищу освіту. Закон України від 01.01.2014 р. (зі змінами від 7.12.2017 р. N 2233-VIII). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page> (дата звернення: 14.08.2019).
2. Мачинська Н.І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю: монографія / за ред. С. О. Сисоевої. Львів: ЛьвДУВС, 2013. 416 с.
3. Луговий В., Таланова Ж. Якість вищої освіти і кваліфікація нації – актуальні питання геополітики України. *Геополітика України: історія і сучасність*. Ужгород: ЗакДУ, 2010. Вип. 3. С. 218–234.
4. Сисоева С.О. Освіта і особистість в умовах пост-індустріального світу: монографія. Хмельницький: ХГПА, 2008. 324 с.
5. Яремчук Н. Система ціннісних орієнтацій професійної підготовки майбутніх економістів. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*, 2008. Вип. 24. С. 132–138.
6. Жорнова Олена, Жорнова Ольга/ Науково-методичне забезпечення навчального процесу у вищій школі: усталені нормативи та сучасні вимоги. *Вісник Книжкової палати*, 2012. № 2. С. 29–32.
7. Мирончук Н. М. Особливості змісту підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» («Педагогіка вищої школи») в Україні. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*, 2018. № 3. Vol. 6. P. 99–103.
8. Коркішко О. Г. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні». Слов'янськ, 2016. 40 с.
9. Зязюн І. А. Філософські проблеми гуманізації і гуманітаризації освіти. *Педагогіка толерантності*, 2000. № 3. С. 58–61.

References

1. Law of Ukraine "On Higher Education" dated 01.01.2014 (amended on 7.12.2017 N 2233-VIII). Retrieved 14/08/2019, from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page> (in Ukr.).
2. Machynska, N.I. (2013). Pedagogical education of undergraduates of higher educational institutions of non-pedagogical profile. In S. O. Sysoieva (Ed.). Lviv (in Ukr.).
3. Luhovy, V., Talanova, Zh. (2010). Quality of higher education and qualification of nation are the urgent issues of geopolitics of Ukraine. *Geopolitics of Ukraine: History and Modernity*, 3, 218–234. Uzhhorod (in Ukr.).
4. Sysoieva, S.O. (2008). Education and personality under condition of post-industrial world: monograph. Khmelnytskyi: KhSPA (in Ukr.).
5. Iaremchuk, N. (2008). System of value orientations of vocational training of future economists. *Bulletin of Lviv University: Pedagogical Series*, 24, 132–138 (in Ukr.).
6. Zhornova Olena, Zhornova Olha. (2012). Scientific-methodic provision for educational process at higher school: conventional norm and modern requirements. *Bulletin of Book Chamber*, 2, 29–32 (in Ukr.).

7. Myronchuk, N.M. (2018). Peculiarities of content of training master of speciality 011 "Educational, pedagogical sciences" ("Pedagogy of higher school") in Ukraine. *Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky*, 3, 6, 99–103 (in Ukr.).
8. Korkishko, O.H. (2016). Method guide for study the educational discipline "Theory and Practice of Higher Vocational Education in Ukraine". Sloviensk (in Ukr.).
9. Ziaziun, I.A. (2000). Philosophic problems of humanization and humanitarization of education. *Pedagogy of Tolerance*, 3, 58–61 (in Ukr.).

KORKISHKO Olena,

PhD in Pedagogy, Associate Professor of Higher School Pedagogy Department,
SHEE "Donbas State Pedagogical University"

THE TRAINING COURSE "THEORY AND PRACTICE OF HIGHER VOCATIONAL EDUCATION IN UKRAINE" IN THE SYSTEM OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF MASTERS OF PEDAGOGY OF HIGHER SCHOOL

Summary. Nowadays higher school needs to develop a new content of training, which will enable the necessary level of education, development of creative abilities, formation of independence, professional thinking, dynamism in decision-making and ability to realize them in professional and pedagogical activities, that is, preparation of masters as specialists of the highest qualification level, who in the future will renew the staff of scientists and the lecturing staff of the institution of higher education.

For the last decades in the scientific literature the number of studies, the subject of which is the training of students of the master's degree of higher education for professional and pedagogical activities has significantly increased (O.Antonova, I.Bekh, V.Bobrytska, V.Bondar, S.Vitvytska, V.Luhovyi, Z.Slipkan and others).

The purpose of the paper is to highlight the peculiarities of work with the undergraduates concerning the training course "Theory and Practice of Higher Vocational Education in Ukraine" and its significance in the system of the professional formation and development of the master of Pedagogy of Higher School (PHS).

It should be noted that the professional formation and development of masters of PHS is a continuous, systematically organized process aimed at enhancing the future lecturer's competitiveness by acquiring new knowledge, skills, experience in the learning process.

Therefore, the professional formation and development of masters of PHS is mostly aided by the training course "Theory and Practice of Higher Vocational Education in Ukraine", which aims to familiarize students with the theoretical and practical aspects of higher vocational education in Ukraine, the peculiarities of forming leading

tendencies, contradictions and regularities of vocational education, the norm-legal documents in the field of education.

Within this course, the undergraduate students study: current trends in higher vocational education; directions of the state educational policy of Ukraine; strategies for ensuring the competitiveness of higher education; global problems of higher vocational education, etc.

During the course work of the subject the masters use: plans-notes of lectures, plans of seminars and practical classes, multimedia support of classes; during the individual work future lecturers prepare reports, abstracts, creative works, annotated lists of references, bibliographical indexes, essays, study the legal framework of higher education, etc. To test their academic achievements, the students use: monitoring questions for each topic of the discipline in accordance with the work program; monitoring tasks; checklist of questions before the final test; complex control works, etc.

Successful work with students of the SHEI "Donbas State Pedagogical University" on the subject "Theory and Practice of Higher Vocational Education in Ukraine" is one of the principles of preparation of future lecturers, high-level specialists, for whom knowledge, skills, abilities and their constant updating are the basis for professional self-realization of personality.

Keywords: training course; professional development; masters of pedagogy of higher school; training-methodic complex of discipline; class work; individual work.

Одержано редакцією 13.08.2019
Прийнято до публікації 03.09.2019